

**ВИ ПИТАТЕ,
СИНДИКАТ
ОДГОВАРА**

Плаћено одсуство и мировање радног односа

На различита питања из области радноправне заштите и радног законодавства за читаоце „Политике“ одговарају експерти и дугогодишњи правници са положеним правосудним испитом из Савеза самосталних синдиката Београда. Питања можете да пошаљете на имејл-адресу синдиката – pitaj@sindikat-beograda.rs – који ће у најкраћем року нашем листу проледити одговоре. Сваког уторка на страницама „Политике“ биће објављена два-три питања са одговорима.

Да ли имам права на плаћено одсуство након порођаја ванбрачне партнерице?

ОДГОВОР: Закон о раду предвиђа да запослени има право на одсуство са рада уз накнаду зараде (плаћено одсуство) у случају склапања брака, порођаја супруге, теже болести члана уже породице, смрти члана у же породице и у случају добровољног давања крви. Члановима у же породице сматрају се брачни друг, деца, браћа, сестре, родитељи, усвојилац, усвојеник и старатељ. Имајући у виду ове одредбе закона произлази да је запосленом коришћење овог права омогућено само у ситуацији порођаја супруге, а не и ванбрачне партнерице. Законом је остављена могућност да послодавац општим актом утврди већа права запосленом од оних која су прописана законом, односно да предвиди и друге случајеве у којима ће раднику одобрити одсуство, као и да прошири круг особа (сроднике или друга лица која живе у заједничком породичном домаћинству са запосленим) које могу остварити ово право.

Стога, запослени ће имати плаћено одсуство по наведеном основу само уколико је послодавац утврдио исто колективним уговором или правилником о раду.

Да ли је мировање радног односа за право неплаћено одсуство?

ОДГОВОР: Послодавац може запосленом да одобри одсуство без накнаде зараде (неплаћено одсуство) за које време раднику мирују права и обавезе из радног односа, ако за поједина права и обавезе законом, општим актом односно уговором о раду није друкчије одређено. Мировање радног односа је институт који подразумева да запослени има права на мировање права и обавеза из рада и по основу рада, у случају постојања услова који су предвиђени законом. Иако се код неплаћеног одсуства као последица јавља мировање радног односа ова два института не треба мешати. Разлике се огледају у томе што је законом остављена могућност да послодавац одлучује да ли ће одобрити неплаћено одсуство или не, док до мировања долази у законом прописаним случајевима независно од воље послодавца.

Посебна околност је да закон обавезује послодавца да одобри неплаћено одсуство је у случају подношења захтева једног од родитеља, усвојиоца, хранитеља, односно старатеља да одсуствује са рада док дете не наврши три године, којима послодавац уплаћује и доприносе за здравствено осигурање. М. Р. Б.